ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 18.6.2020 г.
COM(2020) 240 final

2020/0118 (CNS)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на Португалия да прилага намалена акцизна ставка върху някои алкохолни продукти, произведени в автономните региони Мадейра и Азорски острови

{SWD(2020) 108 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Предложението се отнася до решение на Съвета за замяна на действащото Решение № 376/2014/ЕС на Съвета от 12 юни 2014 г.[1], прието въз основа на член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Този член позволява предприемането на конкретни мерки за най-отдалечените региони на ЕС, тъй като в него се признава, че постоянните и комбинираните ограничения сериозно възпрепятстват тяхното развитие и засягат икономическото и социалното им положение. Той позволява такива мерки, при условие че те не нарушават целостта и съгласуваността на правния ред на Съюза, включително вътрешния пазар и общите политики. Настоящото решение разрешава на Португалия да прилага акцизни ставки, намалени с до 75 % от стандартните национални ставки за ром и ликьори, произвеждани и консумирани в Мадейра, и ликьори и спиртни напитки (eaux-de-vie), произвеждани и консумирани на Азорските острови. Срокът на настоящото решение изтича на 31 декември 2020 г.

Целта на тази мярка е да се компенсират производителите от най-отдалечените региони на Португалия за неблагоприятното им конкурентно положение, дължащо се на отдалечеността, островния характер, малката площ, трудни релеф и климат и икономическата зависимост от малък брой производства на тези най-отдалечени региони, които силно ограничават тяхното развитие. В резултат на тези характеристики производителите в най-отдалечените региони са изправени пред по-високи производствени разходи отколкото сходните им предприятия в континенталната част.

С оглед на датата на изтичане на срока на действие на решението Европейската комисия започна външно проучване за оценка на настоящия режим, както и на потенциалните въздействия на възможните варианти за периода след 2020 г., включително на варианта, на който се основава настоящото предложение.

Настоящото предложение води до подновяване на дерогацията до 2027 г., като нейният обхват се разширява, за да включи продажбите на Азорските острови на местно произвеждания ром със запазен процент на намаление в размер на 75 %, както и за да се осигури 50 % намаление на акцизната ставката върху продажбите на всички обхванати продукти в континенталната част на Португалия.

Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

В съобщението от 2017 г. относно стратегическото партньорство с най-отдалечените региони на ЕС[2] се отбелязва, че най-отдалечените региони продължават да се сблъскват със сериозни предизвикателства, много от които са постоянни. В това съобщение е

[1] Решение № 376/2014/ЕС на Съвета от 12 юни 2014 г. за разрешаване на Португалия да прилага намалени акцизни ставки за местно произвеждани и консумирани ром и ликьори в автономния регион Мадейра и за местно произвеждани и консумирани ликьори и спиртни напитки (eaux-de-vie) в автономния регион Азорски острови

[2] COM(2017) 623 final

представен подходът на Комисията по отношение на подпомагането на тези региони в надграждането на техните уникални предимства и на най-отдалечените региони, които определят нови сектори на растеж, за да се даде възможност за растеж и създаване на работни места.

В този контекст, целта на настоящото предложение е да се подкрепят най-отдалечените региони на Португалия в надграждането на техните предимства, за да се даде възможност за местен растеж и създаване на работни места в определен сектор — алкохолната промишленост. Настоящото предложение допълва Програмата от специфични мерки за отдалечените региони и за островите (POSEI)[3], която е насочена към подпомагане на първичния сектор и производството на суровини.

Съгласуваност с други политики на Съюза

Предложението е в съответствие със стратегията за единния пазар за 2015 г.[4], в която Комисията предвижда да осигури по-задълбочен и по-справедлив единен пазар, който ще бъде от полза за всички заинтересовани страни. Една от целите на предложената мярка е да се смекчат допълнителните разходи, пред които са изправени дружествата в най-отдалечените региони, което възпрепятства пълноценното им участие на единния пазар. Поради ограничения обем на съответното производство не се предвижда отрицателно въздействие върху гладкото функциониране на единния пазар.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Правно основание

Правното основание е член 349 от ДФЕС. Тази разпоредба дава възможност на Съвета да приеме специални разпоредби за адаптиране на прилагането на Договорите към най-отдалечените региони на ЕС.

Принцип на субсидиарност

Единствено Съветът разполага с правомощия да приема въз основа на член 349 от ДФЕС специфични мерки с цел да адаптира прилагането на Договорите към най-отдалечените региони на ЕС, включително общите политики, поради наличието на постоянни ограничения, които оказват въздействие върху икономическото и социалното положение на тези региони. Това се отнася и за разрешаване на дерогации от член 110 от ДФЕС. Следователно предложението за решение на Съвета е в съответствие с принципа на субсидиарност.

Принцип на пропорционалност

Настоящото предложение е съобразено с принципа на пропорционалност, определен в член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз. Предложените изменения не надхвърлят необходимото за разрешаване на разглежданите въпроси и, по този начин, за постигане на целите на Договора за осигуряване на правилното и ефективно

[3] Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г.

[4] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията (COM(2015) 550 final), стр. 4.

функциониране на вътрешния пазар.

По-специално, предложеното разширяване на обхвата на намалените ставки върху континентална Португалия би повишило конкурентоспособността на производителите в най-отдалечените региони на Португалия с ограничени неблагоприятни последици по отношение на пропуснатите приходи и административната тежест и би ги поставило наравно с производителите на сходни продукти в континенталната част на Португалия.

Избор на инструмент

Предлага се решение на Съвета за замяна на Решение № 376/2014/ЕС на Съвета.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Последваща оценка на действащото законодателство

Външното проучване установи, че в сравнение със сходните им предприятия в континенталната част производителите от най-отдалечените региони продължават да имат по-високи производствени разходи, които понастоящем са компенсирани от намаляването на акцизите. Освен това в проучването са установени следните два въпроса, които са възникнали след приемането на действащото решение.

Първо, във външното проучване се отбелязва, че понастоящем на Азорските острови се произвежда ром, който обаче не е включен в настоящия режим. Режимът обаче обхваща ром, произведен в Мадейра, което води до неравнопоставени условия на конкуренция сред производителите на ром от двата най-отдалечени региона. Второ, в проучването се отбелязва, че в допълнение към добавеното производство на ром на Азорските острови, производството на ром в Мадейра се увеличава и поради ограничения размер на пазара в най-отдалечените региони цялото количество ром не може да бъде продадено на местно равнище. Допълнителните разходи за достъп до пазара на континентална Португалия действат като пречка за тези производители и в резултат на това ромът се съхранява при определени разходи.

Консултации със заинтересованите страни

В рамките част на външното проучване, подкрепящо анализа на настоящия режим, чрез въпросници, интервюта и дискусии бяха получени отговори от съответните служби на Европейската комисия, португалските органи, производителите от двата най-отдалечени региона и португалските дистрибутори. Въпреки че външният изпълнител положи специални усилия, не бяха получени отговори от производителите от континента или от гражданското общество.

Оценка на въздействието

Тази инициатива е подготвена като успоредна процедура: последваща оценка на настоящия режим, следвана непосредствено от прогнозна оценка. Такава оценка на потенциалните въздействия от продължаването и евентуалното изменение на съществуващия режим е направена в аналитичен документ, включващ приложение за оценка. Този документ се основава на външно проучване и на информацията, предоставена от държавата членка.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението не оказва въздействие върху бюджета на Европейския съюз, тъй като приходите от акцизи са изцяло за държавите членки.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване

Както досега, мониторингът на прилагането и функционирането на дерогацията ще бъде задача на португалските органи и на Комисията.

До 30 септември 2025 г. от Португалия ще бъде поискано да представи доклад за мониторинг за периода от 2019 г. до 2024 г. Този доклад за мониторинг ще включва следното:

- информация за допълнителните разходи, свързани с производството
- икономически нарушения и пазарни въздействия
- информация за оценка на ефективността, ефикасността и съгласуваността с други политики на ЕС
- информация за продължаващото значение на новото законодателство и на добавената му стойност за ЕС.

Процедурата по докладване следва също така да има за цел събиране на информация от всички заинтересовани страни по отношение на равнището и развитието на техните допълнителни производствени разходи, разходите за привеждане в съответствие и всички случаи на нарушения на пазара.

За да се гарантира, че информацията, събрана от португалските органи, съдържа необходимите данни, за да може Комисията да вземе информирано решение относно валидността и жизнеспособността на схемата в бъдеще, Комисията ще изготви конкретни насоки относно изискваната информация. Доколкото е възможно, тези насоки ще бъдат сходни на други подобни схеми за най-отдалечените региони на ЕС, уредени от подобно законодателство.

Това ще даде възможност на Комисията да прецени дали причините за дерогацията все още съществуват, дали предоставеното от Португалия фискално предимство все още е пропорционално и дали са възможни алтернативни на данъчната дерогация мерки, като се отчита тяхното международно измерение.

Структурата и данните, изисквани в доклада за мониторинг, са приложени към предложението в приложение 1.

Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението

Тази част не е приложима, тъй като членовете не се нуждаят от пояснение.

2020/0118 (CNS)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за разрешаване на Португалия да прилага намалена акцизна ставка върху някои алкохолни продукти, произведени в автономните региони Мадейра и Азорски острови

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 349 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент[5],

в съответствие със специална законодателна процедура,

Като има предвид, че:

(1) С Решение № 376/2014/ЕС на Съвета[6] се разрешава на Португалия да прилага намалена акцизна ставка в автономния регион Мадейра за местно произвеждани и консумирани ром и ликьори и в автономния регион Азорски острови за местно произвеждани и консумирани ликьори и спиртни напитки (eaux-de-vie), която ставка може да бъде по-ниска от минималната акцизна ставка, определена с Директива 92/84/ЕИО на Съвета[7], но не по-ниска с повече от 75 % от стандартната национална акцизна ставка за алкохола.

(2) През февруари 2019 г. португалските органи поискаха от Комисията да представи предложение за решение на Съвета за удължаване на срока на разрешението, посочено в Решение № 376/2014/ЕС, при същите условия, както и за разширяване на географския обхват върху континентална Португалия с по-ограничено намаление, за нов седемгодишен период от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г.

---

5 ОВ C XXX, XXX, стр. XXX.

6 Решение № 376/2014/ЕС на Съвета от 12 юни 2014 г. за разрешаване на Португалия да прилага намалени акцизни ставки за местно произвеждани и консумирани ром и ликьори в автономния регион Мадейра и за местно произвеждани и консумирани ликьори и спиртни напитки (eaux-de-vie) в автономния регион Азорски острови (ОВ L 182, 21.6.2014 г., стр. 1).

7 Директива 92/84/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 г. относно сближаването на акцизните ставки на алкохола и алкохолните напитки (ОВ L 316, 31.10.1992 г., стр. 29).

(3) Производителите в автономните региони Мадейра и Азорски острови срещат трудности при достъпа до пазари извън тези региони, а регионалните и местните пазари са единствените възможности за продажба на определени алкохолни продукти. Тези производители търпят допълнителни разходи, тъй като поради малката площ, фрагментирания характер и ниската степен на механизация на земеделските стопанства суровините от земеделски произход са по-скъпи отколкото при нормални условия на производство. Също така получените количества при преработката на захарна тръстика са по-ниски, отколкото в други най-отдалечени региони поради причини, свързани с релефа, климата, почвата и занаятчийското производство. Освен това, транспортирането до островите на някои суровини и опаковъчни материали, които не са местно производство, води до допълнителни разходи.

(4) В случая на Азорските острови островният характер е още по-силно изразен, тъй като те са група острови, които са силно разпръснати. Превозът в тези отдалечени островни региони увеличава още повече допълнителните разходи. Същото се отнася и до някои необходими пътувания и пратки до континента. Складирането на крайните продукти също води до допълнителни разходи, тъй като местното потребление не поема цялото произведено количество, особено произведения ром. Малкият размер на регионалния пазар увеличава разходите за единица продукция, по-специално вследствие на неблагоприятното съотношение между фиксираните разходи и произведените количества. Накрая, засегнатите производители са изправени също така пред допълнителни разходи, които са характерни за местните икономики, по-специално повишени разходи за труд и енергия.

(5) Производството на ром се е увеличило в резултат на увеличеното производство на захарна тръстика. Докато някои количества ром отлежават или се използват като основа за ликьори, разходите по съхраняване на непродадените количества ром увеличават още допълнителните разходи за производителите. В резултат на допълнителните разходи производителите в автономните региони Мадейра и Азорски острови не могат да се конкурират с производители извън тези региони поради по-високата цена на крайния продукт и следователно не могат да получат достъп до други пазари. Достъпът до португалския континентален пазар при намалени акцизни ставки би разрешил този въпрос.

(6) С цел да се избегне сериозно ограничаване на развитието на автономните региони Мадейра и Азорски острови и да се запазят алкохолната промишленост и работните места, които тя осигурява в тези региони, е необходимо да се поднови и разшири обхватът на разрешението, посочено в Решение № 376/2014/ЕС.

(7) Решение № 376/2014/ЕС се прилага до 31 декември 2020 г. От съображения за яснота е необходимо да се приеме ново решение, с което се разрешава на Португалия да прилага намалена акцизна ставка в автономните региони Мадейра и Азорски острови.

(8) Тъй като данъчното облекчение не надхвърля необходимото за компенсиране на допълнителните разходи и тъй като въпросните количества са сравнително малки, а данъчното облекчение е ограничено до потреблението в автономните

региони Мадейра и Азорски острови и континентална Португалия, мярката не нарушава целостта и съгласуваността на правния ред на Съюза.

(9) За да може Комисията да прецени дали условията, обосноваващи разрешението, продължават да са изпълнени, до 30 септември 2025 г. Португалия следва да представи на Комисията доклад за мониторинг.

(10) Настоящото решение не засяга възможното прилагане на членове 107 и 108 от ДФЕС,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Чрез дерогация от член 110 от ДФЕС на Португалия се разрешава да прилага акцизна ставка, по-ниска от пълната ставка за алкохол, определена в член 3 от Директива 92/84/ЕИО, за местно произведени и консумирани ром и ликьори в автономния регион Мадейра и за местно произведени и консумирани ром, ликьори и спиртни напитки (eaux-de-vie) в автономния регион Азорски острови.

Член 2

Чрез дерогация от член 110 от ДФЕС на Португалия се разрешава да прилага акцизна ставка, по-ниска от пълната ставка за алкохол, определена в член 3 от Директива 92/84/ЕИО, за рома и ликьорите, произведени в автономния регион Мадейра, когато се консумират в континентална Португалия, и за рома, ликьорите и спиртните напитки (eaux-de-vie), произведени в автономния регион Азорски острови, когато се консумират в континентална Португалия.

Член 3

В Мадейра разрешението, посочено в членове 1 и 2, се ограничава до следните продукти:

а) до 24 май 2021 г. за ром съгласно определението в точка 1 от приложение II към Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета[8], с географско указание „Rum da Madeira“, посочено в точка 1 от приложение III към същия регламент, и от 25 май 2021 г. за ром съгласно определението в точка 1 от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/787 на Европейския парламент и на Съвета[9], с географско указание „Rum da Madeira“;

[8] Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 16).

[9] Регламент (ЕС) 2019/787 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за определението, описанието, представянето и етикетирането на спиртни напитки, за използването на наименованията на спиртните напитки при представянето и етикетирането на други храни, за защитата на географските указания на спиртни напитки, за използването на етилов алкохол и

б) до 24 май 2021 г. за ликьори и „crème de“ съгласно определенията съответно в точки 32 и 33 от приложение II към Регламент (ЕО) № 110/2008, произведени от регионални плодове или растения, и от 25 май 2021 г. за ликьори и „crème de“ съгласно определенията съответно в точки 33 и 34 от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/787, произведени от регионални плодове или растения.

На Азорските острови разрешението, посочено в членове 1 и 2, се ограничава до следните продукти:

а) до 24 май 2021 г. за ром съгласно определението в точка 1 от приложение II към Регламент (ЕО) № 110/2008, произведен от регионална захарна тръстика, и от 25 май 2021 г. за ром съгласно определението в точка 1 от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/787, произведен от регионална захарна тръстика;

б) до 24 май 2021 г. за ликьори и „crème de” съгласно определенията съответно в точки 32 и 33 от приложение II към Регламент (ЕО) № 110/2008, произведени от регионални плодове или суровини, и от 25 май 2021 г. за ликьори и „crème de“ съгласно определенията съответно в точки 33 и 34 от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/787, произведени от регионални плодове или суровини;

в) до 24 май 2021 г. за спиртни напитки (eaux-de-vie), произведени от вино или гроздови джибри с характеристиките и качествата, определени в точки 4 и 6 от приложение II към Регламент (ЕО) № 110/2008, и от 25 май 2021 г. за спиртни напитки (eaux-de-vie), произведени от вино или гроздови джибри с характеристиките и качествата, определени в точки 4 и 6 от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/787.

Член 4

Намалената акцизна ставка, приложима за продуктите, посочени в член 1 от настоящото решение, може да бъде по-ниска от минималната акцизна ставка за алкохола, определена с Директива 92/84/ЕИО, но не може да бъде по-ниска с повече от 75 % от стандартната национална акцизна ставка за алкохола.

Член 5

Намалената акцизна ставка, приложима за продуктите, посочени в член 2 от настоящото решение, може да бъде по-ниска от минималната акцизна ставка за алкохола, определена с Директива 92/84/ЕИО, но не може да бъде по-ниска с повече от 50 % от стандартната национална акцизна ставка за алкохола.

Член 6

Най-късно до 30 септември 2025 г. Португалия представя на Комисията доклад за мониторинг, който ѝ дава възможност да прецени дали продължават да са изпълнени

дестилати от земеделски произход в алкохолните напитки и за отмяна на Регламент (ЕС) № 110/2008 (ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 1).

условията, обосноваващи посоченото в членове 1 и 2 разрешение. Докладът за мониторинг съдържа информацията, изисквана в приложението.

Член 7

Настоящото решение се прилага от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г.

Член 8

Адресат на настоящото решение е Португалската република.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател